

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fiecare döue septemani cu adansulu Foisiörei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditura foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 89.

ANULU XXV.

Sibiu 10|22 Novembre 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., ieră pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainitate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platește pentru antă'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a döu'a óra cu 5½ cr. er. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 9/21 Noemvrie.

„Fortaréti'a Kars s'a luatu cu asaltu astadi diminéti'a la 8 óre de rusi dupa o lupta de döue-spre-diece óre“. Aceasta e cuprinsulu laconicu alu depe siei oficiale datate din Petersburg 18 Novembre. Si asiá aru fi acelui colosu, care trecea de nebiruitu si care deschide portile Armeniei, in mân'a rusilor. Asaltulu Karsului a fostu la incepulu hotarit upe diu'a de 13 a l. c. Insa tempulu nefavorabilu a causatu amenarea asaltului pe Sambata in 17 Nov. Colónele si-au luatu in amurgulu serei si in liniscea cea mai mare positiunele loru. Generalulu Lazareff a comandat arip'a drépta si a atacatu cu divisiunea a 40 fortulu Hafiz-pasi'a, care este situatu pe o stâncă inalta. Generalulu rusescu Grabbe cu unu regimentu de grenatiri si cu divisiunea a 39, a atacat upe în centru fortulu Khanlik si Suvani, precându comandanii Roop si Komaroff atacau forturile English-Tabia. Lupt'a a inceputu in centru, luându cu asaltu generalulu Grabbe pre la 11 óre nöptea redut'a centrala. Redut'a numita Hoaene a capitulat upe dori de di, dupa aceea s'a luatu cu asaltu cele trei turnuri ale citadelei, apoi fortulu Suvani si totu-deodata fortulu Khanlik. In sfârsitu a capitulat fortulu Hafiz si diminéti'a Karadagh; unele forturi s'a tinutu pâna la 8 óre diminéti'a. Patru-dieci batalioné s'a retrăsu in directiunea cătra Erzerum, inse fura ajunse de dragonii si cazaci rusesci, au predatu armele si fura aduse indereptu prinse la Kars. In cetate au fostu 300 tunuri, munitione, si cass'a de resbelu. Turcii au perduto 5000 morti si rântiti, 10,000 princi si multe stéguri. Russi au perduto 2700 ómeni. Loris-Melicoff a condusu in persóna lupt'a si a intrat upe la 11 óre in cetate. Generalulu Grabbe a cadiutu.

Estragemu urmatorele dintr'o corespondintia telegrafica a diariului „Times“, datata dela Bogot in diu'a de 29 Octobre:

„Ne putemu face o ideie despre situatiunea reala a afacerilor la Plevn'a dupa faptele urmatore: convoiurile primite pâna acum pe drumulu Sofiei continneau nutrimente necesarie intregei garnisone in timpu de döue septamâni. Acum cinci-spre-diece dile, primira unu convoiu, si desertiunile incetara deodata. Dupa vr'o diece dile dela sosirea acestui convoiu, desertiunile reincepura, ceea ce e o dovöda ca nutrimentul devine rar. Imediat inainte de luarea Gorni-Dubnicului, intra in Plevn'a unu altu convoiu si desertorii incetara din nou de a se presintá la ante-posturile rusesci; asiá ca, rationându prin analogia, garnisón'a are acum provisiuni disponibile pentru vr'o diece dile si dupa acestu timpu, va trebuí sa se predea, séu sa faca o iesire.

„Déca Osman-pasi'a aru face o iesire, elu aru incercá-o probabilu pe drumulu Sofiei, ferindu-se de positiunile rusilor. Acolo e o prapastia, preste care nu se pote trece si ale cărei a côte suntu formate de stânci perpendicularie, si care merge dela Tusieniti'a chiaru pâna la Plevn'a; prin urmare, unu patrariu din cerculu dela média-di

si resarit upe in giurulu Plevnei nu pote strabatutu la o iesire a garnisonei. E probabilu dar' ca Osman va incercá sa tréca prin patrariu de cercu dela média-di si apusu si sa ajunga pe drumulu Sofiei mai josu de Telisiu. Dolny-Dubnik e inca in mânile turcilor, si acest'a e singurulu punctu care nu e in mânile aliatilor. Gurko are o fortia enorma de cavaleria spre apusu de Vidu, si ea e o pedeca spaimentatoré pentru retragerea lui Osman, afara de infanteria, care occupa cu mari puteri lini'a de retragere cătra Sof'a prin Orchani'a.

„Din cele ce precedu, se vede ca crisia se apropia si dupa tóte aparintele, e probabilu ca sórtea armatei lui Osman-pasi'a se va otari de acum in cinci-spre-diece dile.

„Cetatiu'a Plevnei e asediata pe o inaltime stâncosa la média-nópte si resarit upe delor orasii; inaltimea acésta e de 700 picioare deasupra orasului si e coronata cu patru redute puternice.“

„Rom.“

Corespondintia particulara a „Telegrafului“.

Poradim, 28 Octobre 1877.

Cu ocasiunea luptelor dela 27 si 30 Septembre, Maiestatea Sea a binevoitu a acordá unu numeru de preste 100 decoratiuni oficierilor din armata româna, cari s'a distinsu prin bravur'a loru personala si conducearea trupelor. Eri avu locu ací presentarea statu-majorului Domnitorului in calitate de comandantu supremu alu armatei de occidentu. Maiestatea Sea Imperatulu dupa ce felicită pe fia-care in parte la presentarea ce i se facea de Domnitoru, se adresă tuturor cu aceste memorabile cuvinte: „Domnilor! suntu fericiti ca ve potu dâ aceste suveniri ale unirei armatelor russe cu cele române pe câmpulu de onore. Speru in gratia divina si in valórea d-v. a tuturor ca vomu repurtá victoria asupra impilorilor crestinatâtiei“. Apoi luându pe Domnitoru de mână adaugă: „Speru ca, in curendu, vomu serbatori acésta victoria avendu trupele nóstre conduse de siefi că suveranulu Romaniei.“ Ve raporteazu acestu faptu căci, deosebitu de simpl'a afacere a unei presentari oficiale, elu cuprinde invetiamantul de modulu cum arma'a si prin urmare România este astadi a preciata de unulu din cei mai mari suverani ai Europei, aratandu in acea'si tempu bun'a vointia cu care imperatulu Russiei privesce armata alata si credint'a ce are in valórea sea probata inaintea inimicului.

Dupa dejunu, totu eri, Maiestatea Sea imperatulu, in trasura cu Domnitorului si escortat upe unu escadronu de rosiori in loculu gardei sele, a visitat trupele nóstre in bivacuri si transieuri.

Tempulu este de o frumisetia exceptionala, ceea ce dà ocasiune trupelor a se instalá in tóta comoditatea putinciosa in positiunile ce ocupă. De pe câmpulu de lupta, nimic'a nou séu mai nimic'a care sa merite a fi consennutu ací. Osman si locuitorii din Plevn'a continua a-si micsorá provisiunile ce voru fi avendu fără sperantia de a le vedea impospetate si care, dupa raporturile prisonierilor, aru mai putea durá 10 pâna la 15 dile. Cercul ce incungura Plevn'a

se fortifica necurmatu si se stabilesce pe punctele importante asteptandu cu impacientia momentulu unei actiuni. Din cîndu in cîndu o lupta de anteposturi, căti-va prisoneri séu deseritori, turci fugiti spre a scapá de neajunsurile unui locu asediatu, eata totu ce se petrece pe teatrulu resbelului deocamdata. Suntu momente in care cine-va s'aru crede in plina pace, atât de cu nepasare fia-care 'si cauta de miculu seu menajiu si, de nu aru fi bubuitul tunului care amintesce cătă odata ca acésta linisce nu este decătu aparenta adesea amu uitá sângerósele scene trecute si care de siguru se voru improspetá.

Terminu aceste cătă-vă renduri sperându ca preste putienu vomu avea fapte de inregistrat, a căroru importantia va schimbá multu positiunea actuala.

Suntu fericiti a ve anunciară ca, in acestu momentu, primiu diuariulu d-v. „Telegrafulu“ dela 6 Octobre so-situ prin post'a rusescu. Nu credeti ca nu gasescu o mare placere a recetí in trecutu modulu diferitelor apreciari si desnodamentulu de multe ori contrariu ce le-a datu tempulu pote ca tocmai spre a ne procurá asemenea studii, administratiunea postala alege drumulu prin Kisinev spre a transmite la Parodim si acésta esceptionalu numai pentru diuariulu ce redigati.

Tucenit'a, 29 Oct. 1877.

Astadi s'a primitu scirea despre luarea unei paralele pe muntele Verde de cătra trupele rusesci conduse de generalulu Scobelef. Spre a se intielege bine importantia acestui faptu, este bine a aminti, ca muntele Verde se afla in partea despre Orchani'a, aprope de döue kilometre de Plevn'a, si ca la pôlele sele chiaru incepu primele case ale acestui orasii; de ací importantia acestui munte asupra Plevnei. Pe muntele Verde care si densulu cuprinde trei inaltilimi, turcii au facutu fortificari; rusii cari cu tóta armat'a ce incungura Plevn'a cauta a se fortificá si a dobândi positiunile cele mai favorabile, lupta si ocupa de aséra inca aia inaltime, care este cu atâtua mai avantagiosa cu cătu ea domina pe cele-lalte döue ale muntelui Verde. Turcii surprinsi de o negura désa ce a tienutu tóta diu'a de eri, fura alungati, dar' intielegendu perderea ce facura, se incercara in 8 asalturi succesive dar' fără folosu a reluat acea positiune; acum 70 guri de foc facu fatia intreprinderilor loru infructuoase.

In cele-lalte părți, completa linisice; prisoneri mai cu deosebire bulgarii care au fostu intratu in Plevn'a că conducatori de producte, se predau pe fia-care di in masse mari anteposturilor nóstre; dupa interrogatoriele luate, lips'a hranei devine din ce in ce mai simtitore; astfelui dicu ei unu stulete de porumbu crudu se platesce cu căte unu francu; se pote chiaru ca aceste desertiuni mai libere din partea trupelor turcesci sa fia unu mijlocu intrebuintat de Osman-pasi'a spre a se scapá de guri inutile care nu aducu decătu invalmasiala in lupta si o paguba simtitore la hran'a dilnică; dupa cătu se vede, chiaru vite suntu inca multe in Plevn'a dar' furgiul trebue sa lipsescu cu deseverisire, deoarece locurile ce au fostu mai nainte

ocupate de turci suntu róse de vite pâna la pamentu si, in strîmtulu cercu ce ocupa actualmente, nu potu hrani atâtea vite căte pare a avea.

Tempulu continua a fi frumosu de-si dilele acestea aburi groși formau o cétia impenetrabilă; moralul si instalarea trupelor nóstre suntu esclinti si, déca cojocéle si obiectele de érna oferite cu atât'a spontaneitate de patriotismulu românilor in genere, aru sosi mai curendu, soldatii nostri, gracia acestui actu romanescu, nu aru avea de dorit upe decătu o grabnica victoria asupra celor ce aducu atâtea reale asupra multu incercatei loru tieri.

Terminu aceste cătă-vă renduri cu convingerea ca, in curendu, ve voi anunçia multu asteptat'a deslegare a problemei numita Plevn'a, deslegare favorabila a cărei credintia este impossibilu, a nu o impartasi judecandu dupa spiritulu de voinicie alu trupelor române in mijlocul căroru me gasescu.

Revist'a politica

Ferberea provocata de statutulu bancei creece afara de parlamentu in Ungari'a. Ea a luatu dimensiuni mari si in senatulu imperialu.

In clubulu industrialilor din Budapest'a s'a adausu lângă miscarea pornita contr'a statutului, a döu'a miscare: contr'a tarifului de vama. Presedintele clubului C. Ráth, a descrisu intr'o siedintia tóte părțile cele slabe ale tarifului si a terminat upe conclu-dêndu, ca introducându-se tarifulu Ungari'a s'aru pomeni isolata de tóte părțile si redusa in venituri aru mai fi supusa si unei indoite urcări de imposute (contributiuni, dâri).

In Cislaitani'a a aparutu unu nou fenomenu politicu. Trei-dieci si doi deputati, de naționalitate cehica, din Bohemia, au transpusu senatului imperialu din Vien'a unu scriptu, in care protesteaza de nou contr'a dualismului, contr'a alegerilor directe in senatulu imperialu, contr'a senatului imperialu si contr'a validitatéi transactiunilor celor noue cu Ungari'a. Ei ceru mai departe a se considera mandatulu loru de espiratu, déca senatulu imperialu aru trece preste scriptulu loru la ordinea dilei.

Asupra sortiei acestui protestu din partea cehilor nu ne putemu in-doi. Elu, din cele ce se sciu pâna acum, pote fi considerat că respinsu. Insa deoarece in senatulu imperialu s'a radicatu voci, cari arata interesu si sympathia cătra caus'a cehilor; deoarece diuaristic'a din Vien'a a afatu de bine a discutá lucrulu, protestulu cehilor de asta data nu va fi ignorat cu cele de mai nainte.

„Fremden-Blatt“ deplâng ca in-tre „contumatiati“ din Bohemia suntu nume ilustre, că ale lui Schwarzenberg, Lobkowitz, Kinsky, Harrach s. a., cari in decursulu seculilor au devenitu ilustre prin lucrările loru neobosite pentru imperatul si patria. Foi'a numita spera, ca purtatorii acestor nume ilustre se voru decide odata a face unu pasu resolutu pe terenul constituutiunii si a pune capetu fre-cărilor pagubitóre Austriei. Se intielege, ca o fóia cum e „Fr. Bltt.“ nu pote sa vorbescu altfelui, inse din tóta impressiunea ce a facutu pasulu cehilor, se vede, ca vocea loru de asta-data strabate in cercurile superioare. Efектul se va vedea mai tardiu.

In con vorbirile militare din septembra penultima, sub presidiul monarhului, spune „Közvémény”, ca a fostu vorba si despre concentrarea trupelor dela confinile de media-di de sub vice-maresialulu Szapáry. Trupele, s'au hotarit, a se lasă si mai de parte concentrate, inse fiindu-ca concentrarea impedeca forte multu perfectiunarea trupelor, regimentele ce se afla acum concentrate se voru inlocui prin altele.

Dupa scirile din urma, in Francia iau lucrurile o fatia mulcomitóre. Ministeriul a demissiunatu si i'sa primiu demissiunea. Se dice ca va urmá unu ministeriu din majoritatea republicana moderata.

In România suntu convocate corporile legiuitoré pe 15 (27) Novembre.

Repede, ne-așteptatele succese ale rusilor in Asie, dice „Tel.”, se pare ca au redeseptat atenziunea lumii politice din Rusia asupr'a acelei parti a teatrului de resbelu, si s'a inceputu a se nasce intrebarea, déca nu aru trebui cautele acolo despagubirile pentru sacrificiile resbelului. Acésta o conchidem celu putieni dintr'unu articol al diariului „Golos,” care afirma ca Rusia nu pote sa lase pe crestini din Armenie fără protectiune contr'a apesarii turcilor. Despre o despagubire in bani, nici nu pote sa fia vorba macar fiindu-ca Turcia este falita. Mai interesantu inse este modulu cum „Golos” respinge ide'a unei ocupări a teritoriului turcescu că o garantia pentru executarea reformelor. „Unu asemenea demersu, dice „Golos,” aru incurcă pe Rusia in greutati, pe cîndu intresulu ei celu mai apropiat este de a rezolve cestimia Orientalui astu-feliu, in cîtu sa scape odata pentru totu-déun'a de dens'a.

Déca acésta resolvare, dice oficioasa „Die Presse,” insemnăza despartirea de Turcia a tuturor teritoriului din imperiul otomanu locuite de crestini, apoi, dupa cîte amu vediu pâna acum, Rusia nu va putea dobândi aprobarua Europei nici chiaru in casulu cîndu aru repurtă nisice victorii multu mai mari că cele ce a repurtat.

Se pote inse că „die Presse” sa se insiele si de asta data, cum s'a insielatu de mai multe ori despre intentiunile guvernului austriacu, si noi suntem siguri ca Austria, chiaru in casulu presupusu de oficiosulu organuva tacea că si alte dăti si va subsemnă conditiunile de pace astu-feliu precum i se voru propune de principale de Bismarck. Astu-feliu a facutu celu putieni pâna acum si acésta ne face sa credem ca totu astu-feliu va face si de aci incolo. — De voia séu de nevoie, acésta scia numai comitele Andrassy.

De alta parte, tonulu diareloru rusesci din Petersburg si Moscovă a inceputu sa devina forte aspru. Ele tratează sgomotele de mijlocire si de pace cu unu disprentiu ne-auditu, si si „Nowoia Wremia” considera chiar că o ofensa de a vorbi acum de pace cu Rusia.

Pentru momentu, dice acésta foia, cestimia Orientalui se reduce pentru Rusia la acésta dilema: séu a sfârșim pe inamicu o data pentru totu-déun'a séu a se oprí la jumetatea drumului, aruncându o parte din sarcin'a sea in spinarea generatiunilor viitoré si lasându-le săngerosulu si perniciosulu heritagiu alu resbelului cu Turcia. Pe cîtu ne voru permite fortiele, vomu cauta sa ne indeplinim sarcin'a; vomu intari dominatiunea nostra in marea negra si influint'a nostra politica preponderanta asupr'a slaviloru de Sud. . . . Se dice ca Rusia s'aru espupe la resbelu cu Engler'a si cu Austria, déca aru adoptá cu hotarire si aru pune in practica o politica ruseasca adeveratu nationala, si se mai adauga ca, din caus'a acestoru consideratiuni,

ea trebuie sa subordoneze vederile séle asupr'a orientului intereselor europene. Europa pretinde dela Rusia o asemenea renuntiare, credend'o slaba, sleita, nehotarita. Déru in fatia unei Russi tare, decisa pentru lupta si sciindu sa-si descepte tóte fortiele sele care dormităza, Europa va fi nevoita sa-si reduca propriile séle pretentiuni Timpurile resbelului din Crimea au trecutu pentru totu-déun'a. Aru trebui sa ne reintorcemu la epoca care a precedat resbelulu de trei-dieci de ani pentru a gasi ceva analogu cu atitudinea cea perfida a puterilor europene. Ecilibrul european este o fictiune.

Gazeta (rusescă) de St. Petersburg judeca momentulu favorabilu pentru a oferi din nou puternic'a simpatie ruseasca si sprijinulu intregei lumi slave, cehiloru cari suntu avant-gard'a unei rase mari, căreia i apartiene viitorulu si pentru a-i incurajá sa resiste, fără că sa clintescă, tuturor Ghazi-Muktarilor austriaci.

„U. p. A.” vorbindu despre schimbările produse in opiniunea publica cu privire la români dice:

Unul din cei mai insemnati omeni de statu ai eocoei, intr'o tiéra iubita, puternica si respectata, fostu consiliariu al lui Napoleon III. si actualu diplomatu influinte pe lângă guvernul tieri sele, marfur, mai dilele trecute, unui amicu alu nostru din strainatate, bucuria si sufletesc'a multiamire, de care a fostu cuprinsu, afându despre maretiele fapte militare sevarsite de armata României.

— Cunosci, dice eruditulu diplomatu, căta simpathia am pentru natuinea d-vostre; dar' nu scii pâna in ce gradu suntu incântat de succesulu ce ati obtinutu pe câmpulu de onore. Afla ca, acum cîtu-va tempu, am avutu nu numai simple discusiuni, dar' chiar o adeverata cértă in priuviu d-vostre cu doi din fostii nostri ministri. Le vorbiamu despre insemnatulu rolu ce potea sa jocă Romania pentru civilisarea Orientalui. Le spuneam ca Grecia la nordu si Romanii la sudu suntu in insul'a balcanica, singurele popóra capabile de civilisare; ca Romanii — mai numerosi decât Grecii, mai producatori si mai apelcati a se inspiră de ideile si de principiile noastre — trebuesc si mai multu sustinuti ca, cu ajutorulu nostru ei cata sa devina cu totulu independenti si sa poseda unu portu de mare. Ajunse la densii luminele noastre se voru resfrange in totu orientele Europei. Incetulu cu incetulu se voru radică si alte state constituite dupa exemplul loru, state misi, dar' care, avendu unu caracteru si o individualitate propria, cu temputu s'ar' puté substitui Turciei, fără sa cada in ghiarele vre unui mare statu vecinu. Déca vomu face inse totu ce ne sta prin putintia că sa căpim si sa punemutece Turciei, vomu înbrânci si mai multu pe Români si pe Serbi in bratiele panslavismului; căci sa nu se uite ca de nevoia au trecentu Italianii in partea Prusiei la an. 1866.

La tóte acestea — continua preveditorulu barbatu de statu — ministrii nostri 'mi diceau:

„Ce ne vorbesci despre România si despre Români? Unde vedi d-ta o Romania? Noi n'o vedem sa fi esistandu in realitate. E numai o fantoma inventata de ideologi. Nu esista nici statu nici natuine româna, ci o adunatura de Valachi neciopliti, indobitocti, inculti si necultivabili, incapabili de a se constitu in natuine, de a se guvernă, de a-si apară teritoriulu. Déca s'ar' dă arme acestoru nedegrositi, apoi s'ar' serví cu densele că de nesce ciomegi, ba le aru strică si mechanismulu. In totulu, potu sa aiba celu multu vre 3000 de omeni armati, dar' si aceia voru fugi la cea de intâiu descarcatura de tunu. Déca acésta tierisiora are aparint'a unui statu, caus'a e ea in capulu acestei adunaturi de *tierani* și *impiti* se afla o mâna de boeri, care nici nu suntu Români, ci Fanarioti. Boerii

suntu corupti si incapabili, dar' in fine totu suntu ceva mai capabili decât Moldova, Valachia, de ora-ce totu mai conduce intrăcatu-va, de adi pâna mâne, afacerile principatului. Mai vedi altu-ceva la guvernul tieri de cîtu nobletia fanariota? Ce felu de natuine este aceea, care tiene in capulu ei asemenea omeni? Lasa dar' aceste utopii si credeti-ne ca Români nu potu constitui o natuine organizata, nu potu apară unu statu constituitu!“

— Le-am respunsu, adause in fine omulu de statu, ca mai nainte de 1849 si de 1859 totu asia se dicea si despre Italianni, si ca totusi in resbelulu Piemontului in contra Austriei (1847) si alu Franciei aliate cu Piemontulu totu in contra acelui imperiu (1859), s'a constatat cu totulu altu-eva, si ca totu astufeliu se va intemplă si cu Români. Ti poti dar' inchipui cătă satisfactiune mi-au datu vitejii d-vostre ostene. Mai vie acum, déca potu, mai vie sa-mi sustienca ca Români suntu nesce *tierani* nedegrositi, incapabili de barbatia militara si de simtieminte patriotice.*)

Cetim in „U. p. A.“:

Eri séra, pe la 6½ ore, a sositu in gar'a Filaretu unu trenu cu 1,000 turci prisonieri. La óra 9 trenulu a plecatu la gar'a Tergovistei.

La óra 11, a sositu ierasi unu trenu cu 32 vagóne cu rusi raniti si bolnavi, si a plecatu la 11½ la gar'a Tergovistei. La óra 1 p. m. a sositu unu altu trenu cu 35 vagóne cu turci prisonieri. La debarcarea loru, unu turcu voindu a fugi, un'a din sentinete care escortă pe prisonieri, somându-lu a stă, si veindu ca fuge, l'a ucis.

Acestu casu s'a mai intemplatu si cu unu altu prisonieru pe drumulu pâna la Bucuresci.

Cetim in „U. p. A.“:

D. baronu Stuart, agentu diplomatic si consulu generalu alu Russiei, a adresatu dlui Cogalniceanu, ministru alu afacerilor straine, not'a urmatore, care se da, dupa cerere, in cunoscintia publicului.

Domnule ministru! D. Zolotarew, alu doilea interpretu alu agentiei imperiale, insarcinat de a insotui pâna la frontier'a Russiei remasitiele mortale ale Ducelui Sergiu de Leuchtenberg, m'a informatu ca amendoi fratii reposatului, Altetie Loru Imperiale Duci Nicolae si Eugenie, adencu miscati de dovedile de simpatie ce li s'au datu in totu lungulu trecerei corpului prin România, atâtul de cătra autorităti cătu si de publicu, au bine-voitutu sa me insarcinez a esprimă guvernului român adenc'a Loru recunoscintia.

Marturu insumi la grabirea ce a pusu guvernulu pentru a pregati o demna intempinare ilustrei victime a resboiului, me grabescu de a ve comunică, dle ministru, espressiunea profundei multiamiri a Altetielor Loru Imperiale precum si a tuturor compatriotoru mei cari au pretiuitu distins'a curtenire, desfasurata cu acésta ocasiune de cătra guvernului român.

Bine-voiti, ve rogu, a primi, dle ministru, asicurarea inaltei mele consideratiuni.

Stuart.

„Monitoriulu.“

Cetim in „La Voix“, privitoriu la conditiunile viitoréi pâci:

„Imaginat'a nuvelistiloru, inflacratu de peripetile ce se desfasuira la teatru resboiului, se arunca astazi intr-unu adeveratu desfrenu de combinatii diplomatic. De aci resulta o varietate de programe, printre cari cu greu aru putea cine-va sa-si ficseze alegerea. Sa incercâmu cu tóte acestea a analizá pe un'a din ele, pe aceea mai

*) Garantam autenticitatea acestei con vorbir, si déca nu putemum numi persoana in cestimie, ca si chiaru insemnatatea pozitunei ce occupa pe lângă guvernul tieri sele.

cu séma, care a facutu atât'a sgomotu in pres'a germana si in cea francesa, de-si era data la lumina de către „Vossische Zeitung“, poreclitu, dupa cum se scie, cu numele de „limbutu“, din cauza flecariilor sele.

Acestu proiectu de base pacifice i este adresatu, spune densulu, dela Bucuresci. Germania, Austria, Inglaterra si Italia aru fi cadiendu de acord cu stabilésca, că base preliminară ale conferintelor pâcei, cele ce urmează:

„Proclamarea Independintiei Serbiei si a Romaniei; intinderea teritoriului român cu anexarea Dobrogiei; lasarea in stapânirea muntenegrenilor a teritoriului cucerit; transformarea Bosniei, Erzegovinei si Bulgariei in provincii autonome ale Turciei, sub administrarea guvernatorilor crestini; restituirea in partea Russiei a părții din Dobrogi'a, ce i-a fostu luata dupa resboiul din Crimea; restabilirea statului quo ante bellum in Asie-mica; in fine, ficsarea unei despagubiri de resboiu, datorita Russiei.“

Cauta sa recunoscem ca cele dinătru patru puncte nu ofera nimicu, care sa potea dă locu la obiectiuni seriose din partea Russiei. Nu este insa totu astufeliu in ceea ce privesce cele două din urma puncte, si mai alesu restabilirea statului quo ante in Asie-mica, care aru fi contrariu ideilor ce au impinsu pe Russie in resbelu. Armenia turca e pe jumetate populata cu supusi crestini, cari sufera aproape totu atâtul de impilarea turcesca cătu si crestinii din Balcani.

Persecutiile, la cari populatiunile din acésta nefericita provincia au fostu espuse, cîndu armatele ruse au fostu nevoie s'o parasescă momentanu si sa se retraga spre frontiera, dau in deajunsu dovada de ceea ce le-aru asteptă, déca densele aru fi din nou puse sub dominatiunea musulmană. Acésta aru fi invaderatu o concessiune cu neputintia de cerutu unei puteri, care nu s'a inarmatu decât in vederea libării crestinilor.

Cătu pentru stipulatiunea unei indemnisiuni de resboiu, acésta de sigura ca nu potea fia decât o gluma. Cine nu scie in adeveru ca Turcia se afla in deplina bancruta, si prin urmare i este cu neputintia sa platescă invigoriului nici cea mai mica pară. Se va obiecta pote, rediemându-se pe precedent, ca Russie aru puté sa cera ocuparea unei părți din teritoriul turcescu, că garantia a platieri indemnisiuni stipulate. Dar', o asemenea ocupatiune nu numai ca aru trage dupa sine cheltueli enorme, ci aru oferit inca si perspectiva a totu feliului de incaturi si conflicte, chiarn fatia cu Engleter'a, ale cărei dispositiuni, de a se amestecă in afacerile altui'a, si mai alesu in cele turcesci, suntu destul de cunoscute.

Pacea, la care Russie aru putea sa se invoiesca, aru fi aceea care asigurându pentru totu-déun'a sértea creștinilor din orientu, i-aru permis sa considere conturile sele cu Turcia, că regulate in modu definitiv. Si acésta lichidare, Russie n'arу putea-o in deplin decât cautându in Asie-mica resplat'a cheltuelilor ce i-a pricinuit resboiul actualu. In lipsa de o despagubire in bani, i' trebuie neapărat o despagubire in natura. Numai pe nisice asemenea base pote fi cu putinția sa se începe seriouse incercări de pace.

Déca este adeveratu, ca cercurile diplomatice din occidentul aru dorit cu sinceritate sa gasescă elemente de impaciuire, n'arū trebui sa se găndească la stipulatiuni nerealizabile, că cele cu prisone in cele două puncte de pe urma ale programelor publicata in „Vossische Zeitung“. Germania mai cu séma, care cunoște ideia de care Russie s'a inspirat la declararea resboiului actualu, dintr'acestu singur punct de vedere, aru respinge o asemenea programă inca dela incepere.

**Discursul lordului Beaconsfield
tienut la instalarea lordului-pri-
mariu.**

Diarele din Vienă publică urmatoreala telegramă data de „Corespondentz-Bureau“ despre discursul lordului Beaconsfield tienut cu ocazia banchetului pentru instalarea lordului-pri-mariu:

Lordul Beaconsfield aruncându-o privire asupra evenimentelor resbelului din oriente a disu urmatorele:

„Guvernul, chiar la isbuinirea resbelului, a facut cunoștința politicii sea, dela care n'a deviat de locu. Aceasta politica constă într-o neutralitate conditionată, declarându în același timp, ca neutralitatea noastră trebuie să inceteze în data ce interesele Britaniei vor fi atacate și amenintate.

„Politica noastră a fostu infierată că o politica egoistă; ea e totu atât de egoistă, cătu si de patriotică; insece o politica, care guvernul crede, că-i-o impune datoria ce o are pentru a aperă în afara interesele Britaniei si care e aprobată de opinionele tierei.

„Intre motivele, cari au indemnizat pe guvernul că sa adopte acea politica, a fostu mai cu séma acea credinția ca politică Engleziei n'are sa fia mai avantajoasă pentru ea decât pentru Turcia.

„De unu anu incóce diplomiția a radicatu la o dogma ca Turcia aru fi o poveste; guvernul ei o fantoma (naluca); poporul săcru, si ca s'ară intrebuintă din partea barbatilor de statu numai că unu instrumentu pentru mantienerea inchipuitului echilibru spre a se asură pacea Europei. Déca aru fi asiā, atunci s'ară repetă ceea ce se întemplase în resbelul Crimeei, ca cea mai mare gresie sa fia cea mai bună, ca lumea sa se convingă în fapta despre starea Turciei.

„Turcia a arestatu de unu anu dejă ca posede putere si isvōre de ajutoriu, a căroru recunoscere o pote pre-tinde. Acum unu anu independentia Turciei a fostu obiectul batjocorei; insece ori-care aru fi norocul armelor, care se schimba că si lună, independentia Turciei nu va fi multu pusa la indoie; o jumetate de milionu de soldati au dovedită acēstă.

„Intre impregiurările actuale nu me îndiesc de locu despre perspectivă păcei. Suntu incuragiati a nu me îndoī, déca mi aducu a minte despre atitudinea capilor ai ambelor părți beligerante. Nu potu sa uitu ca Tiarulu, cu aceiasi marinimia care i caracterizează în adevăr inaltul seu caracteru, a declarat u în ajunul acestui resbel, ca singurul seu scopu e de a aperă pe creștinii Portiei si ca elu' si da cuventul seu imperial si onoarea sea că chiezasuire ca nu staruiesc pentru acuiziții teritoriale. Asemenea nu potu sa uitu si solemnă declaratiune a Sultanului dicendu ca va incuviintă tot reformele, cari voru dă creștinilor sicurantă si fericirea pe care singuru o doresce Tiarulu.

„In facia acestoru soleme si seriose declaratiuni ale ambilor suverani litiganti, credu ca suntu in dreptu a dice, ca pacea nu e impossibila său unu evenimentu departat. Potu insece sa se nasca greutăti, cari sa impedece pe Tiarulu si pe Sultanulu de a restaura pacea dorita, de si ei pote s'ară invoi asupră tuturor cestiunilor. Se dice ca prestigiul militaru alu Russiei aru reclamă continuarea resbelului. Dupa parerea mea insece, prestigiul militaru nu depinde dela o singura victoria, căci acēstă pote sa provina dela intemplantă său norocu, si chiaru si la cei mai capabili comandanți victoriă pote sa depindă de impregiurări trecețore. Prin urmare dupa parerea mea, adeverată basa a prestigiului militaru e aceea, déca o tiéra mare si unu guvern puternic dispune de servitiele militare ale unei națiuni brave, resolute si disciplinate; deci, ori ce intemplări s'ară fi ivită si in acestu resbel, totusi nimeni nu pote dice despre sol-

datulu rusu ca n'ară fi dovedită tenacitate, disciplina si curagiu. Rusii au dovedită vitejii chiaru si cu ocazia neînfrângerilor ce au suferit. Astfelui in nici o impregiurare nu potu intielege ca prestigiul militaru alu Russiei sa fi suferit.

„D-vosă mi veti dice: déca nu esti sicuru, cum poti incuragiă pe cetățenii Londrei prin o speranță problematică despre restabilirea păcii? Eu ve respondu că Walpole, care disse unu omu ce se plângă de neajunsurile săle si despre desnașadajuirea sea: „încercă de nitiul cu pacientă!“ In privintă resbelului guvernul are nadejde si răbdare, căci timpul numai pote fi de parte, cându vomu contribuimpreuna cu cele-alte puteri europene la soluția dificultătilor de a asură nu numai pacea ci si independență Europei.“

In fine, d. Beaconsfield termină dicendu: „Poporul pote fi mândru de privilegiile săle personale si de drepturile săle politice; pote fi mândru ca apartiene la unu statu care a fostu înființat prin energiă străbunilor sei si pe care pentru a-lu măntină e fermu otarit.“

Conferintă conservatorilor.

Pressa din București face o dare de séma asupră conferintei conservatorilor, de care vorbiă la tempul său „Polit. Cor.“, in urmatorele:

Sambată trecuta, la 29 Octobre așpirat, pe la 9 ore sără, precum deja amu arestatu in „Pressa“ dela 1 currentu, in saloanele clubului Centru, s'au tenu o forte numerosa adunare intre membrii acestei partide.

S'a vorbitu indelungu asupră cestionișilor politice ale dilei, si asupră atitudinei, ce trebuie tenua in impregiurările de fată.

Au luat parte la acea adunare, domnii: Dimitriu Ghică, B. Boerescu, generalu Tell, Alessandru Orescu, D. P. Vioreanu, si o multime de alti barbati de o valoare politica necontestata.

Adunarea a fostu pe atât de animata, pe cătu si plina de preocupare.

Dupa mai multa discutiune, si in urmă diverselor opiniuni ce s'au emis, putem resumă astfelui esență ideilor ce s'au admis si a conchisiunilor ce s'au adoptat de unanimitatea membrilor presenti:

Reservă, ce partidă conservatore, in totu nuantile sele, si-a impus si o mentine, fatia cu evenimentele de fată, nu trebue interpretata nici de cum că o aderare, directa ori indirecta, la politică guvernului actualu; ci că o consecuție naturala a unor fapte, indeplinite numai de către guvernul radicalu, fără voi si autoritatea națiunii si guvernului, si ca tiéra acēstă, fiindu libera, ea nu pote fi angajata, si prin urmare solidaria, decât pe cale legale, pe calea constituunala: ceea ce, in evenimentele de fată nu s'a facut.

3. Ori-care aru fi lucrarea noastră pentru recunoscerea si consolidarea independenței; ori-care aru putea fi chiaru natură participării noastre la resbelul actualu; este bine sa se scie si sa se cunoască firmă vointia a românilor, ca ei nu intielegu nici voru intielege vreodata a se departă său a schimbă politică traditionala a tiei lor.

Până atunci insece se va lucra, că si in trecutu, spre a se probă si arată, in fată tiei si a Europei, ca nu este nici o solidaritate intre națiune si guvern, in privintă politice sale, aceasta rezerva va incetă si fie-care din membrii acestui partit, care va fi deputat ori senatoru, va scăsi a-si face datoria sa.

Dar la totu desastrelor se află si suflete generoase. Pentru alinarea suferinților celor arsi din Ohaba

de a angajă sângele, milioanele si viitorul tuturor românilor, fără a-i consultă, fără a se conformă voinței lor legalu exprimata.

Spre a se precisă mai bine simțirile, liniștea de conduită si principiile politice ale partitului, s'au formulat următoarele trei concluziuni:

1. In privintă independenției politice a României, ea este dorintă si voință nestramutata a națiunii întregi, si cu atâtua mai multu partitul conservator si liberalu moderat trebue sa lupte pentru recunoscerea si intarirea ei, ca acestu partit este celu dintâi, care a emis acăsta mare idee si a lucratu pentru realizarea ei. Despre Turcia, se persistă in aceeași convicție, ca ea este unu corpu putredu si molipsitoru, si ca națiunea română nu va mai voia nici odata si cu nici unu pretiu, a-si legăsorțea si a-si compromite totu interesele cu unu asemenea corpu. Cătu despre Rusia, se persistă erasi in aceeași simțire de simpatia si de recunoscere pentru totu binele ce ea a facut României si pentru sprinținul puternic ce i-a datu si i va dă intru desvoltarea naționalității sele.

Se va lucra dar, că si in trecutu, cu staruindia si cu aceeași putere de convicție, pentru recunoscerea si intarirea independenției României, asiā cum o voiesc si cum totu-deaua si voiu-o națiunea română, adeca cu neutralitatea garantată de totu puterile cele mari ale Europei.

2. Națiunea, legalu reprezentată in camera si senat, a decisu si a votat numai resbelulu defensivu. Motiunile votate, că si cuvințele oratoriilor, că si chiaru mesajile de deschidere dela Aprilie trecutu, probă ca, corporile legiuitoră s'au marginuit numai a autorisă guvernul sa apere tiéra si sa respingă cu forță orice atacu, ce s'ară face de către Turcia a contră drepturilor si otarelor ei. Déca necesități imperiose aru fi cerutu că acăsta actiune defensiva sa se transforme in ofensiva, guvernul era datoriu sa chieme în data camerei, spre a le cere o asemenea autorisare.

Pre cătu tempu insa guvernul nu a facut acēstă, pre cătu timpu elu, violându constituunea si cele mai elementare usuri parlamentarie, a lăsatu asuprăsi a decide singuru despre resbelu si a se constituui astfelui într-o dictatura absolută si pericolosa, este de datoria fia-cărui română in parte, sa declare si sa facă cunoștu tiei si Europei, ca nu este nici o solidaritate intre națiune si guvern, si ca tiéra acēstă, fiindu libera, ea nu pote fi angajata, si prin urmare solidaria, decât pe cale legale, pe calea constituunala: ceea ce, in evenimentele de fată nu s'a facut.

3. Ori-care aru fi lucrarea noastră pentru recunoscerea si consolidarea independenței; ori-care aru putea fi chiaru natură participării noastre la resbelul actualu; este bine sa se scie si sa se cunoască firmă vointia a românilor, ca ei nu intielegu nici voru intielege vreodata a se departă său a schimbă politică traditionala a tiei lor.

Dle Redactor! Intre fatalitățile, cu cari s'a incoronat anul curent, se numera si multele incendii, la cari au fostu espuse numerose comune. Asiā numai in giurul Hatiegului au cadiutu prada focului, Ostrovul Balomirul, si Ohaba. In comună din urma au arsu pe lângă vrăjitoare 18 case si biserică numai de acum edificate.

Dar la totu desastrelor se află si suflete generoase. Pentru alinarea suferințelor celor arsi din Ohaba

că venitul sa se imparte intre oamenii arsi.

Tragerea loteriei a fostu impreunata cu ună serată, după cari s'a constatuit a fi venitul curat 90 fl. v. a. scrisu nouă dieci florini val. austriac. Din această sumă s'a distribuit 45 fl. prin mâna domnișorii Septimii B. Popoviciu celor arsi, ieru 45 fl. s'au datu pentru edificarea din nou a bisericii.

Pentru că atâtă faptă nobila, cătu si numele celei ce a indeplinit o sa nu remâne acoperita sub velulu uitării de o parte, ieru de altă că sa fie de exemplu si altoră, ve rogă a publica acestea orduri.

Hatieg 20/11 1877 st. n.

N. N.

Varietăți.

* * Diu'a onomastică a Maj. S. Imperatricii si Reginei Elisabetă s'a servit luni cu servitul dñeșescu in bisericile tuturor confesiunilor de aici. Cladirile publice au fostu decorate cu tricolorul Ungariei.

* * (Majestatea Sea Imperatului) a onorat cu presența Sea mușenul naționalu unguresc. Oprindu-se dinaintea tabloului zugravut de Mihail Zichy: „Regină Elisabetă lângă scrierii lui Francisc Deak“ s'a exprimat in termeni plini de laudă mai alesu asupră poziunii imperatricii, a observat in se, ca numerul facilior zugravite aru fi prea mare.

* * Multiamita publică. La întrevînirea domnului Georgiu Baritiu, „Asociatia transilvana pentru literatură și cultură a poporului român“ de dñ 4 Augustu Nr. 144 si respective 15 Octob. Nr. 289—1877, a daruitu scoli capitale rom. gr. or. din Brănu urmatorele carti: a) Magazinul istoric pentru Daciă de A. Tr. Laureanu, tom. VIII fascic. I; b) Infricosiatele stricaciuni ale beuturilor de vinarsu de G. Baritiu; c) Cântece voinicescii de I. Popu Florentinu; d) „Predicatorul satului rom.“ 14 fasciculi; e) Poporele Austriei de Mihail Anagnost; f) Statutele Asociatiei si g) Regularea midilócelor etc., cărti cari s'au si pus si asiediatu intre cărtile bibliotecii; ieră hartile cu Nr. 144 si Nr. 289 in archivul scolei capitale rom. gr. or. din Brănu. Deçi pentru acestu daru frumosu, subscrisă direcție se semte de obligata a aduce domnului daruitoriu G. Baritiu si asociatii, cea mai profunda multiamita.

Brănu, in 6/18 Octobre 1877.

Direcția scolei

Teodoru Popu m. p.

* * Multiamita publică. Cu ocazia tineriei balului invitatilor din Brănu in 30 Ianuarie 1877, amu primutu urmatorele contribuirii:

1. Ilustritatea Sea parintele episcopu din Aradu Ioanu Metianu 5 fl.

2. Ilustritatea Sea domnului cavaleriu de Puscaru din Pestă 5 fl.

3. Prea onoratul domn Dr. N. Popu profesor in Brasovu, diece (10) Geografii a Ungariei*) à 35 cr. facu 3 fl. 50 cr.

4. Prea onoratul domnul pretorul Georgiu Boieriu afara de contribuirea de 3 fl. ne-a datu forte mare ajutoriu la ajungerea scopului.

5. Domnul director Frantz Reischig, ne-au donat hartia fina in pretiu de 10 fl. v. a., ieră domnul Reischig ne-a datu totu possibilulu ajutoriu cu lustrarea salei.

6. D-nii Leontinu Puscaru, Ioanu Mosioiu, Ioanu Ratiu, Ioanu Stoianu si Ioanu Puscaru, afara de contribuirile

*) 9 exemplare le-am si impartit, dupa placul dlui donatoriu, la 9 scolari seraci, acum la inceperea prelegerilor, ieră unu exemplariu l'am pus intre cărtile bibliotecii spre pastrare.

regulate ne-au datu multu ajutoriu la ajungerea scopului nostru.

7. Onoratulu domnu Ioanu Persioiu ne-a onoratu cu aducerea unui candelabru frumosu in mijlocul salei precum si cu alte multe ajutorie spre ajungerea scopului; apoi si alti domni au contribuit la ajungerea scopului.

Publicu a fostu putien din cauza timpului celu forte — forte reu si uritu cu viforu de zapada — tota diu'a aceea.

De asta-data fiindu spesele forte mari ne remase unu restu micu spre adaugerea la fondulu nostru — pentru „scolarii seraci.“

Deci primesa Ilustritatile Loru si toti domnii contribuitori cea mai profunda multiamita pentru sprigirea acest'a caldurosa.

Branu, 5 Novembre 1877.

Theodoru Popu m. p.
presed. confer.

** O „pomana“ spre exemplu. Domineca in 9 Octobre 1877 fiindu la biserica in comun'a braneana Predealu dupa serviciul domnedieescu, parentele Leontinu Puscariu din Sohodolu, presentéza comitetului parochialu din Predealu un'a hartia, prin care domnulu protosincelu si profesorul Dr. Ilarionu Puscariu in contilegere cu on. domnu Nicolau Chiornitia donéza spre etern'a memoria a reposatului preotu din Predealu Ioanu Tetulea o suma de bani, din cari cu o parte se facu obicinuit'a „pomana“ — la esirea din biserica cu poporulu, iera ceealalta parte s'au donatu fondului scólei din Predealu spre crescere pentru ameliorarea salariului invetiatoreescu. Eata dara cea mai potrivita „pomana“, care pote servi de exemplu si pe alte locuri. Cine nu cunoscse deosebirea cea mare intre „pomenele“ facute de poporulu nostru si intre cele facute de intelectu' nôstra?! bine aru fi cându conducatorii poporului in generu, aru capacitate poporulu ca sa cunoscse odata care „pomana“ e mai buna, mai mare, mai bine primita si in eternu duratoria.

Comitetul parochialu, cu forte mare bucuria, a luat la cunoscinta acesta donatiune frumosa; esprimandu cu intregu poporulu, multiamiri domnilor donatori; iera reposatului preotu I. Tetulea esclamându toti: „domnedieu sa-lu odihnesca!!!“ si „fie tie rin'a usiora! fie! fie! in eternu memor'a lui!!! Unu martoru.

** Teatru românu in Sibiu. Domineca in 6 l. c. s'a representat „Orbulu si Nebun'a“, drama in 5 acte. De asta-data spatiul nu ne ingaduie decat a raportá in cateva cuvinte, ca representati'a a corespusu pe deplin asteptărilor numerosului publicu. Dlu Petrescu impreuna cu dnii Ionescu si Farcasianu in specialu dn'a Petrescu ca „nebuna“ au jocatul rolurile cu precisiune. Urmarea a fostu ca publicul n'a crutiati aplausele bine meritate. Credeu a nu gresi afirmându, ca dram'a de fatia a fostu mai bine representata decum e compusa.

Marti sér'a s'a representat „Vladutu mamei“ si „Fermecatorea satului“, vodevile natinali. Cea dintai intrunu actu si cea de a dou'a in doué acte. Ambe piesele au fostu bine reprezentate. Aplausele publicului numerosu suntu o dovada viua despre purtarea tuturor participantilor. Intre acte domnisiór'a Angelin'a Petrescu a declamatu poesi'a Rosandr'a de Bolintineanu spre multiamirea publicului care a chiematu pe domnisiór'a in trei renduri.

** (Omoru misteriosu). In 7 l. c. aproape de scaldatorea militara din Sibiu s'a afflatu unu cadavru omenescu ascunsu intr'o gramada de gunoi. Capulu cadavrului era sdrobitu, a buna séma spre a face cu neputintia cunoscerea personei omorite cine scie cum si prin cine.

** (Expositiunea din 1878.) — Un'a

din cele mai mari curiositati ale expositiunei din 1878 va fi negresitu drumanu de feru ce construiescu d-nii Victor Borie si de Mounce in parcoul Trocadero, druman de feru cu miscare hidraulica care va merge dela cheiul Bily (puntea Iena) si pâna la port'a palatului, pe piata Trocadero. Elu va avea si unu micu dealu. Vagonele lu voru sufi fara rôte si fara locomotive. Trenul va fi impinsu de apa, atat la suisu catu si la scorborisius.

Concessionarii suntu autorisati a percepe pentru fia-care transportu alu visitatorului o suma ce nu va putea trece preste 50 bani.

Sistem'a intrebuintata spre a se operá miscarea, este a dlui Girard, a carui experientare se facu la Jonchere in 1869. Eca dupa „Le Journal Officiel“ descriptia somara a acestei locomotiuni;

Trasurele n'au nici rôte nici osii; ele suntu asiediate pe nisce patine cari luneca pe nisce sine late, de aceiasi largime. La mijlocul patinei este practicata o mica deschizetore care comunica cu unu rezervoriu de apa comprimata la unu gradu de trei atmosfere; ca efectu alu acestei presiuni, o cantitate licuida de unu milimetru se infiltráza, in timpul mersului, intre patina si sina. Patin'a luneca pe acesta subtire patura de apa; cu modulu acesta nu se produce nici frecarea nici infierbintarea suprafetelor puze in contactu.

Plecarea la suisu, se efectueaza prin singur'a actiune a greutatii.

In josulu povârnisilui o masina de vaporu comprima aerulu apei la o pressiune de 30 atmosfere; acesta apa comprimata se precipiteaza, in momentul trecerii trenului, intr'unu micu aparatu in forma de scoica asiediatu la dosulu celu din urma wagonu si da impulsuinea trebuitore pentru suire.

Lini'a dela Trocadero se va desfasuri pe o lungime de 400 metri, dintre cheiul Billy, tiermulu dreptu, si port'a situata pe piata Roi-de-Rome, in intrulu expositiunei. Durata percursului va fi mai putien de unu minutu.

Trenul se va compune din trei trasuri cu cate 55 locuri, adeca 165 de caletori pentru fia-care percursu. Se va puté pentru inlesnire face caletori'a cu óra, mersu si intorsu, ceea ce corespunde la transportul à 3000 de caletori, seu 33,000 in diece ore, fiindca expositiunea va trebui sa fia deschisa dela 8 ore dimineti'a pâna la 6 ore sér'a.

** Farmecatori arsi de vii. Luncrul s'a petrecutu in dilele nostre si anume la 30 Augustu 1870 la San-Sacobo, iu Messicu. Eata detaiurile pe care le comunica diuariulu „Italie“ relativ la acestu faptu:

La 19 Augustu, primariul Ignaciu Castillo scrie prefectului districului Concordia urmatorele: „Ve aduci la cunoscinta, ca astazi dupa prandiu am ordinat sa se arrestedie G. Perrasi Dieg'a Lugo, care au fermecat in cursulu celor din urma si se luni pe Silvester Zacharias. Eri cetatiénulu Martinu Perrasi a datu fermecatului trei pahare de aghiasma, pentru ca sa isgonésca pe draculu din pantecele lui. Subsemnatulu nu mai putien indignat decat intrég'a populatiune, a ordinat, ca vinovatii sa fia arrestati si arsi de vii. — Traiesca independenti'a si libertatea“. — In diu'a urmatore judecatoriulu Moreno a reportat uumatorele despre actul esecutarei osanditilor: „La siepte ore de diminetia fermecatorea Dieg'a Lugo si fiul ei G. Perrasi, a fostu esecutati, fiindca nu au pututu sa-si implinesca fagaduiala facuta de a leciu pe Silvester Zacharias, pe care lu fermecasera. Osanditii au fostu pusii in mijlocul rugului, impregiurului căruia stau 60 barbati inarmati cu cutite messi-

cane. Imprejmuindu-se apoi acestu locu de pierdiare cu parmacuri, personele, care dedusera ajutoriu fermecatorilor, au primitu ordinulu de a aprinde rugulu, lucru, care s'a si facutu. Preste putien osanditii au cerutu sa-si aduca idolii loru de casa. Li s'a datu voia, focul s'a stinsu si acum ei au mai numit trei complici, care de asemenea au fostu numai decat osanditi si au trebuitu sa se urce pe rugu. S'a aprinsu apoi rugulu inca odata si esecutarea s'a seversitu fara nici o intrerumpere. Precum vedeti, dle prefectu, era vremea sa punem capetu acestor omeni parasiti de toti Dumnedieii. — Traiesca libertatea si independenti'a“. „Timpulu“.

** Bogatu mortu de fome. De multe ori s'a vorbitu de avari morti de fome in mijlocul a sume considerabile de bani, strense cu mare sgârcenie.

Faptulu s'a repetatu la finele lunei trecute in Parisu, dupa cum ne spune „l'Evénement.“

Dimineti'a, o proprietaréa din strad'a Guisard'a la Parisu, se duse la comisariulu politiei si-lu anuntia ca, de trei dile, nu mai veduise pe o betrâna cersietore care locuia in cas'a ei. Se dusera indata cu acesta femeia la domiciliul indicat, impinsera usi'a si se vedu diacendu in mijlocul camelei betrâna cersietore. Doctorulu care insotia pe comisariu declară ca trebuia sa fi murit mai multu din cauza miseriei decat de betrânetie.

Se facura constatările obicinuite in asemenea casuri, si inventariul micului mobilieru din mansarda: dar' care fu uimirea asistentilor candu descooperira, intr'unu cuferu acoperit cu rufe, o gramada de moneda de totu feliulu in suma de aproape 100,000 franci.

Nenorocite flintie!

** Mórtea principelui de Leuchtenberg. — „Times“ publica urmatorele detalii interesante dela unu oficeru de statu majoru, care se afla de fatia langa nefericitul principie in momentul, candu urmâ norocirea. „Indata dupa inceperea recognosterei, principalele dintr'unu locu asiguratu la spattele reservelor ruse observa in societatea mai multor oficiari miscarile inimicului. Mic'a grupa se afla afara din distanti'a focului inimicu. Nici un glontiu nu veni dela turci in acesta directiune. Unu oficeru rusu calare se afla la cati'va pasi de principie si tinea in mană telescopulu principelui.

Tenerulu principie ceru perspectiva, si candu voi numitulu oficeru sa i-o intindia, audí ca principalele esclama unu ah, puindu-si man'a la frunte. Toti cei mai deaproape, vediendu ca se clatiná si stă sa cadia de pe calu, lu sprijinescu, lu iau in bratiesi-lu punu josu pe pamantu, candu si afara ca e dejá spirat. Principalele la mai multe ocasiuni se espuse forte curiosu, fara ca sa fi fostu vatajatu, si acum fi ranit de singurul glontiu, ce retaci pe aici in totu de cursulu luptei.

** Curdii. — Unu corespondentu alu „Daily Telegraphului“ scrie despre curdi: In caletori'a mea dela Trapezunt spre Erzerum amu intalnitu mai multe cete pe drumu. Erau curdi cari fugneau de rusi. Loculu e desertu si acum, din cauza starii de resbelu, presinta unu aspectu sumbru. Casele si bordeele suntu parasite si distruse. Curdii caletorescu ca nomadi in cete. Unu calu e incarcatu cu totu avutulu lor: cortu, unele de ale casei, perine si saci plini si desagi, din care se vedu capetele mici ale copiilor, si de-asupra tutororu acestor a stau calare femeile. Acestea, au ca si indianii, belciuge de auru in nasu; fati'a loru e pronuntiatu buna, ieru ochii suntu plini de focu. Curdii, despretiuiti atat de catre crestini, se arata forte re-

spectuosi catre streini si ei saluta dela distantia mare.

Continuarea contribuirilor de bani
pentru ostasii români raniti din Roman'a

(Colect'a XXVI.)

Prin dlu Teodoru Popu protop. din orasiulu Zelau si Selagiu incurse delu urmatorii contribuenti:

DD. Teodoru Popu, prot. 5 fl. Dimitriu Dragosiu preotu, 5 fl. Sandru Ortianu, 5 fl. Demetru Suciu 5 fl. Ilarianu Covianu 10 fl. Gavriilu Trifu 1 # austr. Ioanu Russu Orosu 4 fl. Mafteiu Strambu 2 fl. Cassiu Maniu 1 # fl. Ioanu Maniu 1 fl. argintu. Demetru Barnutiu 5 fl. Dr. Ioanu Nichita 5 fl. Vasiliu Popu 1 #. Dr. Ioanu Nichita 5 fl. Gavriilu Lazaru 1 fl. Adele Lemenu n. Popu 2 #. Ioanu Popu 1 # Andrei Cribensky advacatu, 1 tale ru. Mari'a Giurco 2 fl. Alessandru Oprisiu 1 fl. Vasiliu Petrusianu 2 fl. Sum'a: 6 #. austr. 2 taleri si 57 fl. = 89 fl. v. a.

Transportul sumei din colect'a XXV publicata in nr. 88 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2937 lei 55 bani si 2446 fl. si 2 cr. v. a.

Sum'a totala: 2937 lei 55 bani si 2535 fl. 2 cr.

(Va urmá.)

Sibiuu, 8/20 Novembre 1877.

Iudita Macellariu colectanta.

Burs'a de Viena.

Din 9/21 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63 25
Imprumutul nat. 5% (argintu)	66 60
Imprumut de statu din 1860	112 90
Actiuni de banca	817 —
Actiuni de creditu	205 30
London	118 70
Oblig. de desdaunare Unguresci	78 60
" " Temisiorene	77 60
" " Ardelenesci	75 55
" " Croato-slavone	85 —
Argintu	106 80
Galbinu	5 68
Napoleonu d'auru (poli)	9 52
Valut'a noua imperiale germana	58 75

Concursu

La statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a Zorlentiu-mare, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului nepresentându-se recurrenti cualificati in intielesulu stat. org. bis. se deschide concursu de nou, cu terminu pâna in 27 Novembre nou a. c.

Emolumentele suntu 126 fl. v. a. salariu anualu, 50 metri de cuceruza in bómbe 100 punti clisa 100 punti sare, 25 punti lumini, 10 stengini lemne din care trebuie a se incaldi si scola, jugere livada si cortelu liberu cu gradina.

Recursele timbrate sa se adreseze catre On. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiu-mare si sa se tramita dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu dlu protop. tractualu.

Anunciu.

Subscrisulu se recomanda pl. t. publicu maestru pantofariu cu totu feliulu de lucru bun, promptu si eftinu, apartenatoriu meseri'a sea.

Vasiliu Petruțiu,

maestru pantofariu in strad'a Poplacei (Quergassu) in 25. ian. 1877.